

Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

PRIMUL CARDINAL AL ROMÂNILOR

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXIV Nr. 1-2 (282-283) ianuarie-februarie 2018

La început de an

Romancierul și eseistul Marcel Proust (1871-1922) ne spune că zilele sunt poate egale pentru un ceasornic, dar nu pentru un om. Prin ceea ce suntem, prin faptele noastre, le putem da noi dimensiuni.

La început de an, privim cele 365 de zile care ne stau în față, dacă Dumnezeu ne dă darul. Punem deoparte ceasornicul ca să rămânem numai noi și responsabilitatea faptelor noastre pentru fiecare zi din sutele de zile care ne așteaptă.

Faptele noastre? Michelangelo Buonarroti (1475-1564) ne atrage atenția că problema noastră, a oamenilor, nu este că țintim prea sus și eșuăm, ci că țintim prea jos și reușim. Ca să putem păstra mereu o bucată de Cer deasupra fiecărei zile, ni se cere gândire clară și dicernământ, cu atât mai mult cu cât Europa traversează o profundă criză spirituală, de care nici noi nu suntem străini, mulți dintre noi se declară creștini, dar în viața personală și în relațiile umane nu este nimic creștin. Absența lui Dumnezeu din viața noastră se manifestă diferit, dar rămâne o realitate a timpului nostru. În locul lui Dumnezeu care a fost alungat, s-a așezat, orgolios, omul și „în lumea tot mai păgână de azi, creștinii sunt priviți ca o sectă bizară și obscurantistă. A fi creștin în Europa de astăzi este acum o <aventură>” (Tereza-Brîndușa Palade, „Fragilitatea Europei” - Eseuri despre criza culturii europene -, Galaxia Gutenberg, 2009, p.16).

Să nu cedăm! Credința și rațiunea, imperative în orice timp, conduc la adevăr și pot să pună stavilă relativismului, materialismului, consumismului, iar un învățământ temeinic, inculturii. Esențială este „căutarea lui Dumnezeu și disponibilitatea de a-L asculta”, de a-i îndeplini voința, încât toate zilele vieții noastre să fie oglinda acestei împliniri. Și tot esențială în viața noastră este Biserica.

Minciuna, absența simțului adevărului și al dreptății, ipocrizia, orgoliul, modelele oferite de societate, ignoranța și alte rele, toate la un loc formează cadrul în care trăim. Ca să nu ne înșelăm, suntem obligați să căutăm adevărul, pentru că numai el dă sens faptelor noastre. În căutarea adevărului ni se cere atenție: „Nu trebuie confundat adevărul cu părerea majorității”.

În anul în care am intrat, pe lângă nevoia personală de a fi în legătură cu Dumnezeu, să lăsăm în viața noastră locul cuvenit Bisericii. Bisericii „care trăiește și înaintea greu în lumea noastră precară, Bisericii umilite zilnic în multe feluri”. Papa Pius al XII-lea amintea mereu că „Oamenii nu sunt creați pentru Biserică, ci Biserica este creată pentru oameni”. În Biserica noastră îl avem pe Papa, avem Episcopii, avem Preoții, ei ne vestesc Cuvântul lui Dumnezeu, Evanghelia, ei ne creează „o convingere care se poate transforma în viață”.

Un început de an cu noi speranțe. Fericitul Valadimir Ghika, Monseniorul, din Cerul sfinților ne sprijină: „Fie și numai prin rezistența noastră și comunicarea adâncă între noi, putem vedea că nu avem de-a face cu o lume de descurajați. E ca o lecție suplimentară de curaj”.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

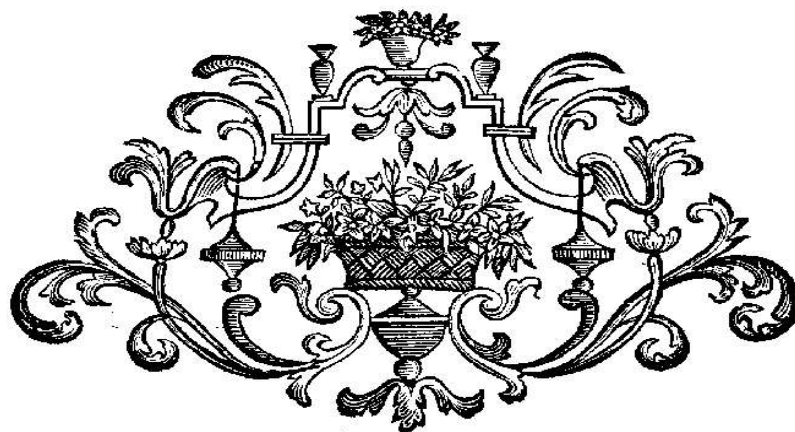
Despre rugăciune

Nu trebuie în timpul rugăciunii să fim ca niște stane de piatră sau ca niște oameni ieșiți din simțiri, să fim noi înșine. Cu smerenie, iubire și respect filial să atragem harul Domnului asupra noastră și să lăsăm inima să înalțe rugăciunea noastră până la Cer și lacrimile noastre îi fac înțelese lui Dumnezeu durerile inimii.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Amintiri după 27 de ani.....	15
Frumusețea frumuseților.....	4	Ianuarie.....	16
Lourdes - 160 de ani de la prima apariție a Sfintei Fecioare Maria.....	5	133 de ani de la nașterea marelui Ierarh, primul Cardinal al românilor.....	17
Pagini bilingve.....	10		
<i>In memoriam</i>	13		

Frumusețea frumuseților

„Lacrimile sunt ale lui Dumnezeu”.

Sfânta Roza de Lima

Povestește o veche legendă că într-o bună zi, Dumnezeu trimise un Înger pe pământ, să caute cea mai aleasă frumusețe, cel mai nobil lucru.

Se opri Îngerul pe un câmp de lupte presărat cu cadavre. În mijloc un luptător era în agonie. Îngerul luă un picur din sângele lui vărsat pentru patrie și-l duse lui Dumnezeu.

„Frumos - zise Domnul -, e frumos să mori pentru Patrie, dar nu este frumusețea cea mai frumoasă”.

Coborî din nou Îngerul și văzu o mulțime de săraci plângând îngenuncheați pe un mormânt proaspăt, mormântul binefăcătorului lor. Îngerul culese o lacrimă și o duse Domnului.

„E frumoasă lacrima recunoștinței, dar este ceva și mai frumos în lume”.

Zburând ca gândul, Îngerul aduse în repetate rânduri tot lucruri frumoase. La toate Dumnezeu răspundea: „Toate sunt frumoase, ceva însă este mai frumos”.

Într-o zi îngerul „obosi” mai mult ca de obicei, însă zadarnic. Spre seară zări un bătrân plângând, și-l întrebă ce-l întristează atâta.

Bătrânul răspunse:

„Plâng păcatele mele, mai ales păcatele tinereții mele”.

Îngerul adună grăbit una dintre acele lacrimi și o duse în grabă înaintea Tronului dumnezeiesc.

- „Iată - rosti Domnul - cel mai frumos lucru ce are pământul: lacrima celui ce-și plânge păcatele”.

Și când știi că e atât de ușor să te împodobești cu această frumusețe, suflete, de ce tânjești? Of! Dacă viața noastră ar fi asemenea cerului, constelat cu lacrimile de pocăință ale noastre!

Episcop Ioan SUCIU

Lourdes - 160 de ani de la prima apariție a Sfintei Fecioare Maria

„Sfânta Fecioară stă de la început într-un fel aparte sub privirea lui Dumnezeu, cel care <s-a uitat> la ea, făcând-o pe ea să-l privească.

Mai mult, apartenența ei cu totul specială la Cristos aduce cu sine faptul că ea se află în întregime în stare de har [...] Prin aceasta este exprimat, la urma urmei, nu doar un privilegiu pentru Maria, ci și o speranță care ne privește pe toți”, afirmă Papa Benedict al XVI-lea (Joseph Cardinal Ratzinger - Papa Benedict al XVI-lea, „Dumnezeu și lumea” - A crede și a trăi în epoca noastră -, Sapienția, Iași, 2009, p.352).

Sfântul Părinte ne spune că „Maria este ușa deschisă către Dumnezeu” și că prin aparițiile și miracolele Ei „credința devine atât de vie, încât pătrunde până în cele materiale, în cotidian, făcând ca mâna plină de bunătate a lui Dumnezeu să devină reală prin puterea bunătății acestei Mame” (Op.cit., p.355).

Istoria aparițiilor Sfintei Fecioare datează din secolul al IV-lea și ele au fost consemnate. În anul 352 sau 358, în noaptea de 4 spre 5 august, în vis, Sfânta Fecioară s-a arătat simultan unui nobil roman, Patrizo Giovanni, și Papei Liberius, și le-a cerut să ridice o biserică pe locul în care va ninge în noaptea

aceea. Dimineața, colina Esquiline era acoperită de zăpadă. După planurile Papei și prin contribuția materială a nobilului, s-a ridicat prima construcție

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

a „Bazilicii Santa Maria Maggiore” din Roma (Santa Maria della Neve--Sfânta Maria a Zăpezii).

De atunci, aparițiile Preacuratei nu au încetat, dimpotrivă, din secolul al XIX-lea sunt tot mai numeroase.

În acest an, la 11 februarie, se vor împlini 160 de ani de la prima apariție a Sfintei Fecioare la Lourdes. De la Fatima, al cărei Centenar l-am încheiat de curând, o urmăim pe Sfânta Fecioară la Lourdes.

Lourdes-ul este cel mai mare centru de pelerinaj din Biserica Catolică, peste cinci milioane de pelerini din toate continentele și din toate religiile ajung în fiecare an în acel loc al Îndurării, unde mărturiile vorbesc despre vindecări miraculoase. Științific sunt confirmate ca inexplicabile 1200 de vindecări. Sunt foarte numeroase vindecările sufletești, sunt vindecări profunde care transformă omul, fiecare pelerin are miracolul său la Lourdes.

Rugăciunea caută vindecarea, dar în acel loc sfânt s-au vindecat copii care nu știau să se roage, s-au vindecat necredincioși care niciodată nu s-au gândit la rugăciune..., dar erau acolo, erau la Lourdes, și în jurul lor lumea se ruga. S-au vindecat bolnavi aflați la distanțe mari de Lourdes, bolnavi pentru care cineva se ruga. Unii s-au vindecat cu apa miraculoasă izvorâtă din Grota aparițiilor. Într-un anumit fel, Lourdes-ul este unic.

Papa Benedict al XVI-

lea susține că Lourdes este unul dintre cele mai faimoase locuri de convertire, de har și de vindecare. Desigur, oamenii au nevoie să li se amintească de faptul că Dumnezeu există și Lourdes-ul le amintește. Ce-l face oare pe Papa Benedict să iubească atât de mult Lourdes-ul? Există un mister al acestei legături de suflet ce trece dincolo de timp? Nu avem cum să știm. Am observat însă ceea ce în limbajul obișnuit numim „coincidență”: Bernadeta „s-a născut pentru Cer” la 16 aprilie 1879 . Papa Benedict s-a născut la 16 aprilie 1927!!! Papa și vizionara de la Lourdes au în comun voința de a nu avea nimic mai înalt decât pe Cristos, umilința și simplitatea.

Rene Laurentin (1917-2017), teologul francez expert în Mariologie, consultant la Conciliul Ecumenic Vatican II, a scris șase volume despre Doamna, Fecioara de la Lourdes, punând Lourdes-ul față-n față cu lumea noastră de astăzi, grea de materialism, raționalism, relativism și consumism.

Avem nevoie de Lourdes ca să decidem asupra vieții noastre și suntem responsabili de alegerea noastră, ne spune Părintele Laurentin, și ne mai spune că trebuie să-i mulțumim lui Dumnezeu pentru harul și binecuvântările aparițiilor Sfintei Fecioare, să-i mulțumim pentru Lourdes.

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

Lourdes!!! Așezarea de la poalele Munților Pirinei ale căror vârfuri, de peste 3000 de metri, se pierd în ceață și nori, locul în care Sfânta Fecioare a coborât din Cer între noi, în urmă cu 160 de ani, și s-a arătat Bernadetei Soubirous (1844-1879), o copilă de 14 ani, săracă și nu prea umblată la școală.

În ziua aceea de februarie Bernadeta a trecut cu două prietene râul Gave, ca să culeagă vreascuri. În Grota de pe Massabielle, masă stâncoasă de peste 27 de metri înălțime, acoperită cu tufișuri și iederă, o Doamnă îmbrăcată în alb, cu o centură azurie și cu un trandafir galben la picioare și în mâna dreaptă cu un Rozariu, îi surâdea. Bernadeta a început să se roage Rozariul, Doamna și-l trecea și ea printre degete. Între 11 februarie și 16 iulie 1858, Doamna a apărut Bernadetei de 18 ori; la a doua apariție, Bernadeta, neâncrezătoare, a stropit-o cu apă sfințită, iar Doamna a zâmbit.

Deși familia a încercat să o împiedece, Bernadeta cu grupul ei de fete nu va lipsi de la Grotă, dar numai Bernadeta a văzut-o pe Sfânta Fecioară și doar ei i-au fost încredințate mesajele cerești. La a treia apariție Doamna a vorbit pentru prima dată: „Nu-ți promit să te fac fericită în această lume, ci în veșnicie. Să vii aici timp de 15 zile!!!” Bernadeta i-a întins o hârtie și un creion să-și scrie numele, dar

Doamna i-a spus: „Nu este nevoie!”

În următoarele zile Bernadeta a fost însoțită de grupuri tot mai numeroase, chiar de comisarul Poliției.

La una din apariții Doamna i-a descoperit un secret, la alta, i-a transmis mesaje pentru ea și pentru omenire: „Pocăință! Pocăință! Pocăință! Roagă-te pentru convertirea păcătoșilor! Sărută pământul pentru convertirea păcătoșilor!”

La îndemnul Fecioarei, a descoperit izvorul de sub stâncă, la care Bernadeta a ajuns săpând pământul cu mâinile ei - este izvorul cu apa miraculoasă.

Fecioara i-a cerut să spună preoților să construiască în acel loc o capelă. La apariția din 25 martie, Doamna și-a descoperit numele: „Que soy era Immaculada Conception” (Eu sunt ”Neprihănită Zămislire”). Cu patru ani înainte Papa Pius al IX-lea, prin Enciclica „Ineffabilis Deus”, a proclamat ca dogmă de credință privilegiul divin acordat aceleia care urma să fie Mama Răscumpărătorului omenirii - Maria din clipa conceperii a fost lipsită de păcatul strămoșesc.

A optsprezecea apariție, dar și ultima, a fost la 16 iulie, la Sărbătoarea Fecioarei Carmelului. De atunci Sfânta Fecioară nu i-a mai apărut Bernadetei, dar i-a fost stăpână pe întreaga ei viață și a maturizat-o lăuntric. Va intra în Congregația Surorilor de Caritate din

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

Nevers, va studia, va îndeplini în cea mai mare umilință toate obligațiile, deși era foarte fragilă. Era bolnavă de astm, tot mai bolnavă, intensitatea suferințelor creștea de la o zi la alta, avea și tuberculoză osoasă dar și-a acceptat durerile, unindu-le cu ale lui Isus Răstignit. S-a stins din viață la 16 aprilie 1879, însă trupul nu i-a fost atins de descompunere, este așezat într-un sicriu de cristal în capela Mănăstirii Surorilor din Nevers.

Bernadeta a fost canonizată de Papa Pius al XI-lea în anul 1933.

Dumnezeu a împlinit planul său de iubire: Lourdes-ul, acest centru de rugăciune și credință unește de atunci popoarele, religiile și limbile din întreaga lume.

Să intrăm cu gândul și inima în spațiul tainic al Lourdes-ului privind spre culmile lui spirituale.

Desigur, în primul rând este „Grota aparițiilor”. Masa stâncoasă are în partea dreaptă, sus, o nișă ovală unde, la 4 martie 1864, a fost așezată o statuie de marmoră de Carrara, opera sculptorului Joseph-Hugues Fabisch (1812-1886), sculptor și profesor la „Ecol des Beaux-Arts” din Lyon, sculptorul oficial al Diecezei de Lyon. La bază statuii sunt gravate cuvintele: „Que soi era Immaculada Counception”. Pentru realizarea operei, Fabrisch a vizitat-o pe Bernadeta, care i-a descris cu exactitate aparițiile. Copiile statuii

se găsesc în întreaga lume. Tot acest sculptor a lucrat și statuia „Madona cu Copilul”, aflată în Criptă.

Jos, este izvorul, altarul pentru celebrarea Sf. Liturghii și un mare candelabru în care ard neîntrerupt lumânări. Pereții stâncii au devenit netezi și lucii de atingerea fețelor și a mâinilor, am putea spune, a credinței pelerinilor.

Calea regală care conduce la Sanctuare este Esplanada. Aici, seara, are loc Procesiunea cu Torțe, în rugăciunea „Sfântului Rozariu”, rostit în mai multe limbi, și a „Imnului Fecioarei de la Lourdes”. Tot aici are loc și Procesiunea Euharistică sub privirea protectoare a „Preacuratei Incoronate”. Esplanada poate primi mai mult de 40.000 de mii de pelerini. Poarta Sf. Mihai și Poarta Sf. Iosif, construcții monumentale, asigură intrarea în Sanctuare.

„Bazilica Sfintei Fecioare a Rozariului” este unul din sanctuare. A fost construită între anii 1883 – 1889 și sfințită în anul 1901. Într-un grandios mozaic sunt imortalizate Misterele Rozariului.

Cripta este săpată în stâncă. Este primul Sanctuar, inaugurat în 1866. Statuile Sfântului Petru și a Sfântului Părinte Pius al X-lea amintesc că Biserica a fost întemeiată pe cuvintele și acțiunile lui Isus Cristos, prin Moartea Sa răscumpărătoare și prin

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

Învierea Sa, amintesc continuitatea Bisericii și pe succesorul Sf. Petru, Papa, Episcopul Romei.

„Bazilica Imaculatei Conceperii” este deasupra Grotei. A fost construită între 1866-1872. Vitraliile reproduc istoria vieții Fecioarei Maria.

„Bazilica Sf. Pius X”, subterană, a fost consacrată la 25 martie 1958, la Centenarul Aparițiilor, de către viitorul Papă Ioan al XXIII-lea. Vitraliile reprezintă cele 18 apariții ale Preacuratei.

Biserica Sf. Bernadeta a fost sfințită în 1988, la 130 de ani de la Aparițiile Preacuratei.

Dar Lourdes-ul are și alte multe biserici și locuri importante: Biserica Sf. Inimi, Capela Reconcilierii, Capela Adorației, Casa natală a Bernadetei, Calea Crucii, pe o distanță de 1500 m, în pădure, cu stațiuni în care personajele sunt de mărime ce depășește cea naturală.

Ceea ce impresionează mai mult la Lourdes sunt bolnavii, prezența lor la Sanctuare. Ce ar fi Lourdes-ul fără ei? Ei sunt peste tot și în primul rând. Lourdes-ul pare un mare spital sub cerul deschis. Mulți pelerini vin la Lourdes aducând cu ei bolnavi și infirmi din parohiile lor și cu ei în față sunt la Sf. Liturghii și la procesiuni.

Lourdes-ul este o cetate a miracolelor, este un pământ al Evangheliei, un loc unde se regăsesc resursele credinței, ale speranței și iubirea lui Dumnezeu. Primele

vindecări miraculoase au avut loc în martie 1858; a fost vindecat un bărbat nevăzător, Louis Bouriette, și o femeie paralizată, Chaterine Latopie.

La 13 mai 1992, Papa Ioan Paul al II-lea a instituit „Ziua Mondială a Bolnavului” pentru 11 februarie, și prima celebrare solemnă a avut loc în anul următor la Lourdes, acolo unde „Bernadeta este mereu printre bolnavi, prin mesajul transmis al suferinței acceptate cu bucurie și speranță”, și tot mereu este acolo Sfânta Fecioară care vindecă...

Când oboseala se lasă peste pelerini, îi așteaptă „La Cite Saint Pierre”, o realizare la dorința Bernadetei. Este un loc de primire pe o suprafață de 60 de hectare. Este destinat persoanelor cu resurse materiale modeste. Acolo se regăsește pacea interioară și puterea de a continua când totul părea pierdut în viață. Întâlnirea pelerinilor cu Maria este salvatoare.

Lourdes-ul „manifestă, în felul său, o Prezență, o Indurare, o Atotputernicie, care, departe de a-și limita acțiunea la domeniul bolii, ne invită să ne reînnoim, să ne eliberăm de rău, să ne îndeplinim datoriile de creștini”. Harurile coboară din mâinile Preacuratei în viața fiecărui pelerin.

Am intrat cu gândul și cu inima în spațiul tainic al Lourdes-ului. Orice despărțire de Lourdes, chiar și pe calea scrisului, este un regret. La o

(continuare în pag. 12)

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Pas d’amour sans pardon Pas de pardon sans paix

Nous devons tous, dit Mere Teresa, travailler pour la Paix. Avant que nous obtenions cette Paix, nous devons apprendre de Jesus, a etre doux et humbles de Coeur. Seule, l’humilite nous menera a l’Unite, et l’Unite a la Paix. Par consequent, aidons-nous les uns les autres a nous approcher si pres de Jesus que nous apprenions la lecon d’humilite avec joie. Pensons aux pays opprimes.

Les plus grand besoin au Bengla Desh est celui du pardon. Il y a tant d’amertume et de haine. Vous n’avez aucune idee de ce que ces pauvres gens ont souffert. S’ils sentent qu’on de ce que ces pauvres gens souffert. S’ils sentent qu’on sa soucie d’eux, qu’ils sont aimes, peut-etre retrouveront-ils dans leur coeur de ce quoi pardonner! Je crois que c’est la seule chose qui puisse apporter la Paix.

Nous ferons tout specialement de cette annee, un annee de Paix. A cette fin, nous essaierons de parler davantage a Dieu et avec Dieu, et moins aux homes et avec les hommes. Prechons la Paix du Christ, comme Il l-a fait. Il fit partout le bien, il n’abandonna passes oeuvres de charite.

Le Cardinal Newman a ecrit: „Aide-moi, ou que j’aille, a repandre ton parfum, que je le preche sans precher, sans mots, mais par mon exemple, par la force d’attraction, le mimetisme meme de de mes actions, l’evidente plenitude de l’amour que Te porte mon Coeur”.

(a suivre)

PAGINI BILINGVE

Asociația „Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române”, Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Nu este iubire fără iertare

Nu este iertare fără pace

Noi toți, spune Maica Teresa, trebuie să lucrăm pentru Pace. Înainte ca să obținem această Pace, suntem obligați să învățăm de la Isus să fim blânzi și umili cu inima. Numai umilința ne va conduce la Unitate și Unitatea la Pace. Prin urmare, ne vom ajuta unii pe alții să ne apropiem de Isus ca să învățăm lecția umilinței cu bucurie. Ne gândim la țările oprimare.

Cea mai mare nevoie la Bangladesh este aceea a iertării. Este atâta amărăciune și ură. Nu aveți idee de suferințele oamenilor săraci. Dacă simt grija față de ei, că sunt iubiți, poate vor regăsi în inima lor iertarea. Cred că doar acest lucru poate aduce Pacea.

Vom face în mod deosebit din acest an un an al Păcii.

În acest scop, vom încerca să vorbim mai mult lui Dumnezeu și cu Dumnezeu, și mai puțin oamenilor și cu oamenii. Să predicăm Pacea lui Cristos cum a făcut El. Cristos a făcut pretutindeni binele; nu și-a părăsit operele carității pentru că fariseii sau alții se îndepărtau de El și încercau să irosească opera Tatălui.

Cardinalul Newman a scris: „Ajută-mă ca să merg, să răspândesc parfumul Tău, să predic fără cuvinte, dar prin exemplul meu, prin forța imitării faptelor mele, să pun în lumină plenitudinea iubirii Tale din inima mea”.

(va urma)

Traducere: **Ligia Domuța**

(urmare din pag. 9)

plecare din Lourdes, Papa Ioan Paul al II-le spunea: „Nu plec fără regret și fără nostalgie când trebuie să părăsesc acest loc plin de har”.

Nu putem vorbi de o părăsire, Lourdes-ul este întotdeauna în inima noastră. Biserica ni l-a adus și ni l-a dăruit. Înainte de 1948 statuia Imaculatei de la Lourdes era în toate bisericile, afară, în curtea multora din biserici era „Grota de la Lourdes”. Și era mereu rugăciunea la Fecioara Sfântă de la Lourdes. Nu pot să spun de câte ori l-am văzut pe I.P.S. Valeriu Traian Frențiu îngenunchat, în rugăciune, la „Grota de la Lourdes” din grădina „Internatului Pavelian” din Beiuș.

Să-i preluăm iubirea pentru Lourdes, și rugăciunea...

De la Fatima la Lourdes este drumul Reuniunii Mariane în acest an. „Lourdes-ul în viața mariană” poate fi cadrul tematic al acțiunilor tuturor Reuniunilor Mariane din Eparhia noastră. Pentru că Lourdes-ul este al nostru cu toată bogăția lui spirituală, cu Bernadeta de la care învățăm o nouă privire asupra celor de lângă noi sau de departe, asupra celor loviți și răniți de viață. Și tot de la ea învățăm să vedem în lucrurile considerate mici și neînsemnate în lumea de astăzi și de oricând, cele mai înalte valori: frumusețea simplității și a smereniei. Pentru acestea Sfânta Fecioară a ales-o pe Bernadeta să-i fie mesageră, pe aceste temelii s-a

ridicat Lourdes-ul.

Cu spiritualitatea Lourdes-ului în suflet, se va putea răspunde chemării Mesajului Papei Francisc pentru Ziua Mondială a Bolnavului” 2018, „Mater Ecclesiae: <Iată fiul tău... Iat-o pe Mama ta!>”. Vocația maternă a Mariei față de umanitate o regăsim în Biserică, în atenția dată bolnavilor și personalului medical, dar realizarea este în mâinile noastre, ale credincioșilor.

Cu spiritualitatea Lourdes-ului, viața noastră creștină va avea curajul să privească înălțimile.

Nu ne este în intenție să aflăm numărul aparițiilor Sfintei Fecioare, de la prima menționată până astăzi, printre multele apariții sunt și cele de la Lourdes. La fiecare apariție, oriunde pe pământ, Sfânta Fecioară este între noi cu mesaje de credință, de iubire și de iertare.

Acolo unde coboară, se schimbă viața, o seninătate sufletească, o pace lăuntrică dă fețelor un alt chip, le luminează, la Lourdes oamenii își zâmbesc ca să le zâmbești și tu. Și prezența Sfintei Fecioare o amintește cântecul neîncetat al clopotelor: „Ave, Ave, Ave Maria!”

„Sfântă Fecioară de la Lourdes, în sufletul nostru se naște speranța că tu ne vei ajuta. Așteptăm deci harul. Suntem fiii tăi și te vom iubi întotdeauna” (Pap Leon XIII).

Otilia BĂLAȘ

In memoriam

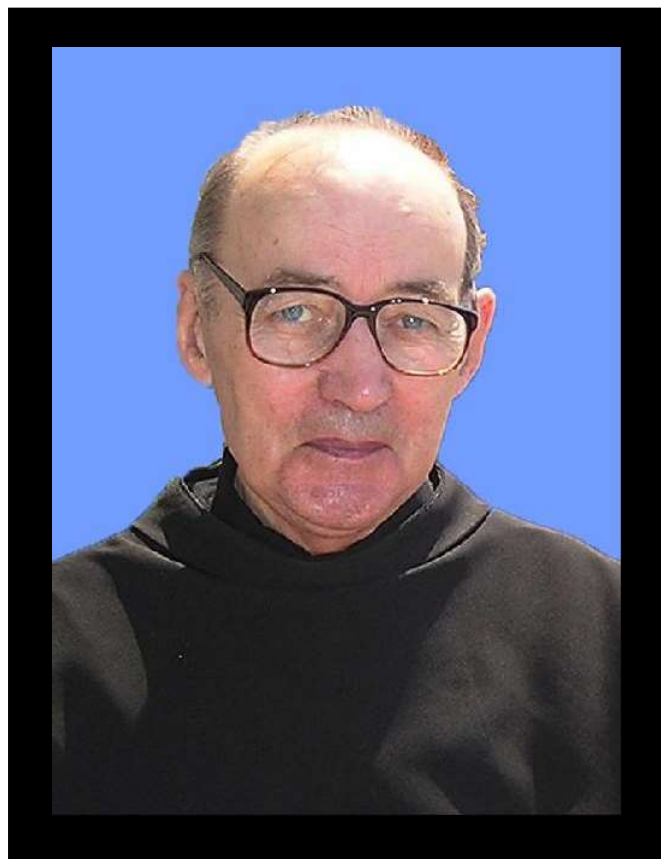
Părintele Eugen Blăjuț sr. OFM Conv. (1925-2018)

Am aflat că a plecat la Cer și ni s-a strâns inima de durere. Ne pregăteam să-i răspundem la scrisoarea primită în urmă cu câteva zile, când am văzut anunțul pe site-ul Episcopiei. Cu toate că știam starea de sănătate, respingeam orice alt gând în afară de acela că Părintele va fi neconținut între noi.

L-am cunoscut pe Părintele Eugen Blăjuț la scurt timp după ce Bisericii noastre Greco-Catolice i s-a dat din nou libertatea, când rămâneau în urmă 40 de ani de interdicție și în suflete amintiri dureroase. În Biserică, Sfinții Martiri, Episcopii și preoții noștri morți prin închisori.

Părintele Eugen Blăjuț a fost trimis de superiori la noi, la Oradea, pentru Mănăstirea Franciscană nou construită de P.S.S. Vasile Hossu. Preasfinția Sa a reluat și a continuat tradiția „Ordinului Franciscan” în „Dieceza Greco-Catolică de Oradea”, în apostolatul aceluia timp, pentru a-L readuce pe Dumnezeu în sufletele oamenilor și pentru a face cunoscută și trăită de credincioși bogăția spirituală a Ordinului Franciscan.

Faptul că Părintele era franciscan, ne-a creat imediat

apropierea sufletească și încrederea.

Nu-i cunoșteam viața, nici nu am căutat să o cunoaștem, pentru noi, care veneam dintr-o Biserică persecutată zeci de ani, a avea un preot greco-catolic, un preot catolic, ne era de ajuns - aveam preoți de mare credință, dar puțini.

La „Exercițiile spirituale” din acea perioadă, conduse de Părintele, am regăsit spiritualitatea noastră pe care o gândeam pierdută. Au fost identice cu „Exercițiile spirituale” dinainte de 1948, ca organizare și cuvânt. Deci Părintele și noi veneam

(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

din același timp binecuvântat când Biserica Greco-Catolică a fost liberă. Și totuși, Părintele Blăjuț ne aducea ceva nou, dar atât de necesar dezorientării noastre, a credincioșilor din acei ani.

Credincioșii Bisericii Greco-Catolice! Cât de diferiți față de părinții lor! În lungul anilor de persecuție, unii au frecventat Biserica Romano-Catolică - Ubi Petrus ibi Ecclesia -, chiar necunoscând limba maghiară, alții au ales Biserica Ortodoxă, alții diferite secte, alții nimic, dar o parte dintre ei își căutau identitatea.

Nouă, celor de atunci, Părintele ne spunea „că trebuie să începem prin a reînvăța trecutul, pentru a înțelege prezentul și a clădi viitorul”. Era nevoie de o nouă vestire a Evangheliei; în mijlocul lumii înstrăinate de Dumnezeu și de credință, Isus trebuia să fie din nou prezent, o prezență care avea să ne unească, iar evlavia față de Sfânta Fecioară avea să ne lumineze calea întunecoasă în care ne aflam.

Căutarea unui răspuns la neștiința noastră, ajutorul ce ni-l dădea la redactarea micii reviste „Calea desăvârșirii”, Sfintele Liturghii, viața noii comunități, totul ne apropia. Nu este vreo explicație, s-a creat o legătură profundă de suflet, pe care nici plecarea Părintelui din Oradea nu a putut să o șteargă.

Părintele Eugen Blăjuț continua să fie cu noi, cu familia noastră, ne trimitea cărți pentru „Calea desăvârșirii”, ne sugera teme, ne-a dat permisiunea să folosim cele două volume ale „Vieților Sfinților” al căror autor era, ne-a dăruit colecția „Tinerimea nouă” a P.S.S.Ioan Suciu, pe care îl făceam și îl facem cunoscut tinerilor de astăzi. Inteligența și cultura întinsă a Părintelui îl făcea să se miște cu ușurință printre valorile umaniste și să rețină ce era mai potrivit pentru noi.

Părintele a rămas între noi cu daruri care ne îndemneau să dorim o viață spirituală adevărată.

Cu iubire de frate, cu bunătate și căldură sufletească, cu multă măsură, distincție și modestie impresionantă, cu încredere în noi, Părintele Eugen Blăjuț ne-a însoțit o parte din viață.

De-acum, de câte ori vom avea nevoie să ne întărim o convingere, să depășim un impas sau să fim încurajați, ne vom întoarce la cuvintele Părintelui.

La „plecare”, îi spunem „Pace și bine!”, așteptând, din amintiri, același salut în rostirea Părintelui.

„Preschimbă, Doamne umbra morții Părintelui Eugen Blăjuț în zorii mântuirii”.

Otilia BĂLAȘ

Amintiri după 27 de ani

Duminică 27 August 2017 mi-am împlinit un vis: reîntâlnirea cu o parte din foștii colegi din clasa a VIII-a și cu fostul nostru profesor de limba română și franceză, domnul Tudor Dragomir. Evenimentul a fost prilejuit de apropierea hirotonirii mele ca și preot și a fost posibil datorită entuziasmului foștilor colegi, bunăvoinței părintelui Romeo Bodea și comunitățile Greco-Catolice Arad-Micălaca. Deja cu o zi înainte îmi întâlnisem o parte din colegi la un ceai de ora 5 pentru a depăna amintiri, pentru a regăsi un dialog extraordinar ce a început pentru unii în 1982, iar pentru alții în 1986.

Am avut norocul de a face parte dintr-o generație care, în ciuda vremurilor complicate și dificile din finalul regimului comunist, a știut ce înseamnă două cuvinte cheie: prietenie și solidaritate. Nu am uitat orele extraordinare de dirigiență cu doamna profesoară Sofia Neamțiu, dar și provocarea de a învăța o nouă limbă, cea franceză, provocare pentru care astăzi trebuie să îi mulțumesc domnului profesor Dragomir. Eram o clasă cu mulți elevi, de etnii și confesiuni diferite, o clasă care însă a știut întotdeauna să valorifice bucuria.

Pe 27 august a fost pentru prima dată când am celebrat Sfânta Liturghie în prezența unor foști profesori și a multor foști colegi și a fost cu siguranță nu doar bucurie dar și multă emoție, emoția de a fi împreună și de a mulțumi lui Dumnezeu

pentru tot ceea ce ne-a dăruit în toți acești ani. În frumoasa Biserică Greco-Catolică „Sfântul Anton de Padova” din Micălaca s-a înfăptuit astfel un mic miracol: ne-am reîntâlnit după 27 de ani și a fost ca și cum ne-am fi îndepărtat doar cu o zi înainte. Anii au trecut, poate avem chiar și mici fire albe în par, dar există o tinerețe a sufletului care nu are nici o legătură cu vârsta reală din buletin.

Nu mai fusesem pe meleaguri arădene de câțiva ani și mă gândeam cum voi regăsi orașul, cu cine mă voi întâlni dintre vechii prieteni și cunoscuți, cum vor decurge aceste zile în care cu siguranță multe amintiri vor năpădi în minte. Am avut surpriza extraordinară de plăcută de a descoperi prieteni adevărați, care în ciuda trecerii anilor, îmi sunt și astăzi alături sufletește ca și în 1990, dacă nu, chiar și mai mult. Alți foști colegi nu locuiesc în Arad sau în această țară, dar au trimis mesaje din diferite colțuri ale lumii pentru a spune că se bucură și ei împreună cu noi și că ne sunt alături în mod spiritual. S-a creat astfel o “revoluție” care ne-a readus împreună.

La sfârșitul Liturghiei de duminică a fost o agapă în fața bisericii, după care am făcut o poză cu domnul profesor Dragomir și cu foștii colegi. Nu am putut să nu îi spun domnului profesor că îi sunt recunoscător pentru că astăzi vorbesc limba franceză și în același timp că îi mulțumesc că a venit să se bucure alături de foștii elevi pe care nu i-a văzut de peste un sfert de secol.

(continuare în pag. 16)

Ianuarie...

*Mi-e bine, oboseala mă adie cu mulțumire...
A fost totul liniștit, plăcut, am fost sănătoși
în firească armonie acasă, la biserică, în familie.
Sărbătorile au trecut iar cu mici surprize,
cu același avânt spre a dărui cât mai multă bucurie,
cu aceeași veche speranță de a o primi...
Acum, este iar Ianuarie. Timpul cel nou, agenda curată
mă umple de o nouă viață, oricum altfel,
oricum mai plină de dorința albastră
în care Cerul se cuprinde cu mine împreună,
modelând linia orizontului
în unde, arabescuri de lumină
în fiecare binecuvântată dimineață,
când ne privim față către față în rugă
și ne zâmbim. Vom zidi împreună!*

Maria-Mirela FILIMON

(urmare din pag. 15)

Colegiul Național “Dimitrie Țichindeal” nu reprezintă doar locul în care am studiat atâția ani, nu este doar un simbol al învățământului arădean încă din secolul XIX, ci este o oază de cultură pe care însă o putem numii fără a exagera ACASĂ.

Sunt preot de mai mulți ani în Dublin, Irlanda, mi-am făcut studiile la Roma (Universitatea, masteratul și doctoratul) și vă mărturisesc că duminică am fost, după foarte mult timp, preocupat de predica pe care o urma să o țin. Am scris-o chiar la computer și mă gândeam tot timpul dacă voi reuși după atâția ani să îi fac pe foștii profesori și colegi să trăiască bucuria din sufletul și din cuvintele mele. Cu siguranță, cuvintele mele au fost sărace, dar cred că totuși am reușit să transmit această bucurie și cred

că doar asta contează cu adevărat în final.

Aș vrea să le transmit recunoștința mea tuturor profesorilor ce mi-au predat la Colegiul Național “Dimitrie Țichindeal” dar nu pot să uit pe doamna învățătoare Bazili cu care am reușit să vorbim la telefon în ziua de sâmbătă și să o salutăm în numele foștilor elevi.

Dacă cei ce studiază azi în vechea Preparandie m-ar întreba ce mi-au adus mie și colegilor mei anii petrecuți la “Dimitrie Țichindeal” răspunsul ar fi: setea de cunoaștere și o viață bazată pe respect, onestitate, prietenie și solidaritatea.

Să ne revedem cu drag în curând și să păstrăm mereu bucuria acestor zile, privind spre viitor cu încredere valorificând amintirile frumoase din trecut.

Pr. Coriolan MUREȘAN

---

133 de ani de la nașterea marelui Ierarh, primul Cardinal al românilor

La 100 de ani de la Marea Unire, îi cunoaștem pe câțiva dintre cei care au făcut România modernă. Printre ei, se numără și episcopul greco-catolic Iuliu Hossu, omul care a citit Declarația Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 în fața celor 100 de mii de oameni adunați la Alba-Iulia.

Iuliu Hossu a trecut prin două războaie mondiale și în timpul ocupației horthyste a Transilvaniei, și-a riscat viața ascunzând evrei în Palatul Episcopal. După instalarea regimului comunist, i s-a oferit șansa de a ocupa scaunul de Mitropolit Ortodox al Moldovei, însă Iuliu Hossu a preferat să meargă la închisoare decât să renunțe la principiile sale.

Mai mult de atât, Papa Paul al VI-lea a vrut să îi ofere titlul de cardinal lui Iuliu Hossu. Pe lângă o mare onoare, prima de acest fel pentru un român, titlul de cardinal ar fi presupus și plecarea din România. Iuliu Hossu a refuzat propunerea Vaticanului, preferând să rămână pentru restul vieții în țara pe care a iubit-o.

Cardinalul Iuliu Hossu s-a născut la 30 ianuarie 1885 în satul Milaș, județul Bistrița-Năsăud din părinții Ioan, preot, și Victoria.

În 1904 își începe studiile teologice, fiind trimis la Colegiul De Propaganda Fide din Roma. În 1906 este promovat doctor în Filosofie, iar în

1910 doctor în Teologie. În ultimul an de studii, la 27 martie 1910, este hirotonit preot de Episcopul Vasile Hossu.

Revine în Lugoj unde activează pe rând ca protocolist, arhivar, bibliotecar, apoi Vicar și secretar episcopesc. La 3 martie 1917 este numit Episcop în scaunul Eparhiei Gherla, rămas vacant, numirea găsindu-l preot militar. La 1 decembrie 1918 Episcopul Iuliu Hossu citește Declarația Unirii.

În 1930 Eparhia de Gherla devine de Cluj-Gherla, mutându-și centrul în orașul Cluj, Iuliu Hossu devenind Episcop de Cluj-Gherla. Aici îl prinde perioada de ocupație horthystă (1940-1944) și începutul regimului comunist.

La 28 octombrie 1948 este arestat și dus la Dragoslavele. Este transferat mai apoi la Mănăstirea Căldărușani, iar în 1950 la Penitenciarul din Sighetul Marmației. În 1955 ajunge la Curtea de Argeș, în 1956 la Mănăstirea din Ciorogârla, apoi din nou la Căldărușani, unde a stat izolat până la sfârșitul vieții. La 28 aprilie 1969 este numit Cardinal „in pectore”.

Moare la 28 mai 1970 în Spitalul Colentina din București, ultimele lui cuvinte fiind: „Lupta mea s-a sfârșit, a voastră continuă”.

www.europafm.ro

Papa Ioan Paul al II-lea

- Despre demnitatea persoanei umane -

Demnitatea, cuvânt de origine latină – dignitas - a străbătut veacurile, până în zilele noastre, fără să-și fi pierdut înțelesul. Demnitatea înseamnă calitatea de a fi demn, adică a te distinge prin calități care impun respectul, a avea autoritate morală, a crede în ceva înalt și a fi consecvent în principii și atitudine, a avea curaj.

Din păcate, la noi, astăzi, demnitatea se confundă cu orgoliu.

Aristotel (384 î. Cr. - 322 î. Cr.) atrăgea atenția că demnitatea nu trebuie lăsată să doarmă în ființa noastră, trebuie să fie prezentă în suflet și în societatea în care trăim.

Învățătura creștină o consideră un dar divin, fără legătură cu condițiile în care trăiește omul.

De totdeauna, Biserica Catolică a apărut demnitatea ființei umane, „a contribuit crucial la afirmarea adevărului și demnității”. Enciclicile Papilor stau mărturie, amintim doar câteva: „Casti Connubii” - Papa Pius al XI-lea, „Humanae Vitae” - Papa Paul al VI-lea, „Donum Vitae” - Papa Benedict al XI-lea, „Evangelium Vitae” - Papa Ioan Paul al II-lea, aceștia din urmă accentuând pericolul în care se găsește viața și demnitatea omului în timpul nostru „dominat de confuzie și sugrumat de modernism”.

Vocea de apărare a demnității

omului s-a auzit în toate continentele unde au străbătut pașii „apostolului”, Papei Ioan Paul al II-lea.

M. Malinski, în cartea „Prietenul meu, Karol Wojtila”, povestește începutul acestui apostolat al demnității persoanei umane.

Era în 10 octombrie 1964. Karol Wojtila și prietenul său au intrat la Vatican, au traversat Piața Sfântul Petru, „adâncită în penumbra celor două fântâni, singurele iluminate. Grădinile Vaticanului erau pustii, tăcute”. Pe vârful colinei îi aștepta clădirea Radio-Vatican. La 8 și 15 minute s-a auzit semnalul: „Christus vincit, Christus regnant, Christus regnant, Christus, Christus imperat!” și imediat după anunț, vocea lui Wojtila: „Când se vorbește de persoana umană nu este vorba numai de superioritatea sa - în raport cu celelalte creaturi -, este vorba, înainte de toate de a descoperi ce este omul, omul însuși”.

Deși viitorul Papă era obișnuit să vorbească în public și la înregistrări, în fața microfoanelor, „era încordat, dar stăpân pe sine și fără emoție în glas”.

Convingător, spunea: „Spiritul și libertatea sunt caracteristicile specifice și esențiale ale persoanei umane și constituie baza naturală a demnității sale”. Și aceasta obligă ca ființa umană să fie plasată mai presus

---

---

67 de ani de la arestarea Cardinalului Alexandru Todea

Acum 67 de ani, în 31 ianuarie 1951, Episcopul Alexandru Todea a fost arestat pentru o lungă perioadă de timp: „La data de 31 ianuarie 1951 mașinile securității au înconjurat casa unde era ascuns [Alexandru Todea], la Doamna Riceanu, în Reghin [adresa de atunci: strada Karl Marx, nr. 56]. Ninsese proaspăt și nu erau urme pe zăpadă că ar fi fugit. A reușit să intre în ascunzătoarea pregătită dinainte, în cea de-a doua cameră a casei, sub podea, pe care a fost așezat apoi un mic stelaj și o carpetă. Între timp, la sediul securității din Reghin erau torturați, pentru a spune unde se ascunde Todea, părinții Ioan Roșca și George Guțiu. Primului securitatea i-a smuls rând pe rând unghiile de la mâini și de la picioare, dar nu a mărturisit nimic. Pe celălalt, pe părintele Guțiu, l-au dezbrăcat și l-au înfășurat în cearceafuri ude, l-au întins pe o masă și l-au bătut de la cap până la picioare. Nu a mai rezistat când l-au bătut la

(urmare din pag. 18)

de tot ce a fost creat de ea. Apoi a accentuat: „Omul nu trăiește numai pentru tehnică, pentru civilizație și nici chiar pentru cultură. Dimpotrivă, el trăiește prin ele, păstrându-și propria finalitate. Această finalitate depinde strâns de adevăr”. Deodată, o idee nebănuită: „Demnitatea umană se aseamănă mai mult cu un apel, un

tălpi și a spus unde este ascuns Todea. «Trădarea» a fost salvatoare pentru că, altminteri, Preasfințitul Alexandru Todea ar fi murit asfixiat. Când au ridicat capacul, securiștii erau cu armele îndreptate spre ascunzătoare, pentru că erau convingeți că Todea are arme. L-au tras afară din acea groapă aproape leșinat, și au văzut că într-o mână avea ceva suspect - rozariul pe care se rugase tot timpul. Preasfințitul Todea s-a așezat în genunchi pentru un moment de reculegere dar și pentru a-și trage sufletul, iar comandantul a strigat: «gata cu prostiile astea, te-am prins și nu te vei mai întoarce niciodată!». Adunându-și toate forțele pe care le mai avea, episcopul a răspuns aproape profetind, «dacă este voia Domnului, mă voi întoarce și după paisprezece mii de ani» - și după 14 ani se reîntorcea în Reghin”.

„Alexandru Cardinal Todea, Omagiu – 100”, Editura Primus, Oradea, 2012

---

postulat, nu un fapt”.

Pentru epoca noastră, spunea Papa, apelul pentru demnitate este un imperativ, omul care crede în Dumnezeu o descoperă în credința sa. Dar demnitatea este la fel de importantă și în viața celor care nu cred.

În seara aceea, Karol Wojtila a deschis un drum care pare fără sfârșit.
(va urma)

65 de ani de la moartea lui Iuliu Maniu

„Eu eram izolat în camera vecină, la secția a II-a, îi auzisem discutând mereu; prin țeava de la calorifer am stat de vorbă cu Nicolae Carandino, care l-a informat pe Maniu de prezența mea; când și-a adus aminte că eu sunt preot greco-catolic, a cerut să-l mărturisesc. Prin țevi era imposibil. I-am promis că voi intra în camera lui, era în luna noiembrie 1952. Am așteptat mereu ocazia, secțiile erau păzite ziua-noaptea de gardieni. Totuși, prin mijlocirea unui gardian mic de statură, Pascu Florian, din Țigănești, județul Bihor, numit de noi Piccolo, într-o dimineață, când el era de pază, am intrat la Maniu în grabă, l-am spovedit și i-am dat

dezlegarea. Era foarte slăbit, tremura de frig, avea numai o pătură cazonă, de închisoare, a fost foarte fericit că a putut să se spovedească, deoarece la închisoarea din Sighet era mare vigilență și directorul cu gardienii nici nu gândeau la bieții deținuți care agonizau, că au nevoie de taina spovedaniei. Iuliu Maniu a murit în 5 februarie 1953; sunt sigur că este în cer”.

Alexandru Rațiu (1916-2002), preot greco-catolic, arestat în 1947, apoi din nou în 1948. Eliberat în 1955, rearestat în 1956 și condamnat la 6 ani închisoare

---

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)